ای نام تو راحت دل و جان | کاری که بر توکل تو کردم ابتدا | یارب بفضل خویش رسانش بانتها | چون شمس النهار آشکارا

سرمایهٔ فرحت فراوان | هر سبزه که از زمین بر آید | بر وحدت تو زبان کشاید | ذات تو بروزگار پیدا

نمبر | مطبوعهٔ دوشنبهٔ هفتم شهر ذیحجة الحرام سنهٔ ۱۲۹۰ | جلد ۱

نقشهٔ اشتهار واجب الاظهار شمس النهار

شرح قیمت اخبار بمد پیشکی | درصورت عدم ادای پیشکی | ششماهه پیشکی

سالیانه عـه روپیه چهره شاهی | سالیانه عـه روپیه چهره شاهی | عـه روپیه چهره شاهی

قیمت اخبار متفرق فی اخبار ..... ده آنه

هر کسی که سوای دادن زر قیمت اخبار بنام خود اخبار بند سازد تا زمانی که زر قیمت اخبار ادا نکند قیمت اخبار به ذمه اش محسوب شده در وقت حساب از او گرفته خواهد شد و تفصیل قیمت اخبار که در نقشه مندرج است امرای کامکار و رؤسای نامدار و نوابان و راجه گان و والیان ملک از این حساب مستثنی هستند اوشان هرچه از روی فیاضی و فیض رسانی موافق شان و شوکت و نام آوری خود عطا و مرحمت فرمایند زیبا و شایان است لهذا از کرم

ذات تو بروزگار پیدا

کستری وفیض بخشی اوشان امید قوی ورجای واثق این است که هرگاه این اخبار در خدمت
باعظمت اوشان برسد آن را از روی عالی همتی وبلند حوصلگی خود منظور فرموده بنده
وقایع نگار را به اصدار پروانه فیض نشانه مشعر بر منظوری خریداریش عزت وافتخار بخشند

اشتهار

برآئینه ضمیر صاحبان فضل وکمال ووالیان با عز وجلال مخفی ومحتجب نماناد که در این آوان سعادت
اقتران که خلایق ممالک افغانستان وترکستان بزیر سایهٔ همایونی بندگان سکندر شان اشرف
امجد امیر شیر علی خان صاحب بهادر ادام الله عمره واقباله واجلاله در نهایت امن وامان آسایش
دارند وهمواره دعای دولت ابد مدت مینمایند ورعایا وشرفای این دیار متوجه بکمالات گردیده
شوق دیدن اخبارات وحصول فواید از آن ورزیدند لهذا اقل العباد میرزا عبد العلی حسب الفرمایش
احباب اخبار صدق آثار مسمی بشمس النهار را در مطبع کابل جاری نموده اخبارات صدق آثار
ترکستان وبدخشان وبخارا وهرات وروس وقندهار وغیره حدودات را از دفاتر سرکار والا تبار
حاصل نموده در این اخبار درج نموده خواهد شد ومهما امکن سعی در این خواهد بود که خبر بازاری وپوچ
هرگز در این اخبار درج نگردد قیمت این اخبار بعد ما بعد در سال سه روپیه وبجد پیشگی سه روپیه
وبخدمت صاحبان مطبع بعوض مبادلهٔ اخبار پیشکش نموده خواهد شد وصاحبان ایالت والا همت
قیمت اخبار بجوادی وفیاضی اوشان گذاشته شده ومحصول داک کابل الی پشاور ومحصول داک
سرکار انگریزیه نیز به ذمهٔ صاحب مطبع خواهد بود چنانچه بالفعل پارچهٔ اخبار بخدمت صاحبان والا همم
فرستاده امید که هریک از صاحبان شایقان ذیشان که خریداری اخبار صدق آثار شمس النهار

کابل را منظور داشته باشند کرامی نامه منظوری خود را اسمی اقل العباد میرزا عبد العلی مهتمم مطبع
شمس النهار کابل ارسال دارند تا اسم شریف اوشان درج رجستر گردیده هفته وار پارچه اخبار پر بهار
شمس النهار ارسال خدمت مبارکشان گردد و در وقت رسیدن پارچه اخبار اگر کدام صاحب را
خریداری اخبار هذا منظور نظر کیمیا اثر نباشد پس حاجت واپسی پارچه اخبار نیست امید که بذریعه
نوارش نامه خود اطلاع فرمایند که در صورت واپس فرستادن پارچه اخبار اولا بخدمت جنرل
پوسٹ ماسٹر صاحب بهادر میرود و از آن جا بعد مرور چند ماه در مطبع واپس میرسد بنا بر آن باعث
عدم اطلاع نامنظوری اخبار از اینجا اخبار همیشه علی الاتصال بخدمت اوشان فرستاده خواهد
شد و برای آن قدر مدت قیمت اخبار به ذمه اوشان واجب الادا خواهد گشت و از صاحبان مطابع
که اخبار هذا بطور پیشکش بخدمت مبارکشان فرستاده میشود التماس اینکه بعوض اخبار هذا پارچه
اخبار مطبع خود مرحمت نموده هفته وار فرستاده باشند و مضمون اشتهار هذا را تا دو ماه کامل
در اخبارات خود درج فرموده باشند که ممنونی و مشکوری حاصل خواهد شد و هر صاحب خریداری
که مبلغ قیمت اخبار در عرصه یک ماه ارسال نماید بجد پیشکی حساب خواهد شد و بعد یک ماه سالیانه
روپیه بذمه شان محسوب خواهد شد ::

اطلاع ضروری

بخدمت صاحبان خریداران اخبار پر بهار شمس النهار کابل واضح باد که از جهة قیمت اخبار هرگاه مبلغ
عنایت نمایند بذریعه هندوی به دکان چیله رام شکارپوری که دکان اصل وی در امرتسر و کماشته
وی در کابل است هندوی باسم شاه پیو یاری در شنی ارسال فرمایند و بر سر نامه خط تحریر فرمایند که

خط ہذا در بالا حصار کابل در مطبع شمس النہار کابل نزد میرزا عبد العلی مہتمم مطبع شمس النہار
کابل برسد :: و چونکہ بفرستادن مبلغ ہندوی بکابل بجہت بعضی صاحبان ذی شان
ہندوستان دشوار بنظر می آید و نوٹ سرکار انگریز بہادر در این ملک فروش ندارد بنابر آن بلحاظ
سہولیت احباب خریداران اخبار پربہار شمس النہار کابل عرض کردہ میشود کہ عالیجاہ حاجی حسنخان
صاحب مہتمم داک خانہ کابل مقیم پشاور اجنٹ مطبع مقرر گردیدہ اطلاع بخدمت صاحبان والا شان
خریداران اخبار پربہار شمس النہار دادہ میشود کہ ہر وقت خط و کتابت یا ارسال ہندوی یا نوٹ
کہ مطلوب داشتہ باشند بسربرنامہ خط خود اینقدر درج عبارت کردہ باشند کہ خط ہذا در پشاور
در داک خانہ کابل نزد عالیجاہ حاجی حسنخان مہتمم داک خانہ کابل رسیدہ بوساطت اوشان بہ نزد
میرزا عبد العلی مہتمم مطبع شمس النہار کابل برسد امید است کہ بلا توقف خواہد رسید مگر خطی کہ در آن
ہندوی باشد رجسٹری باید تا تلف نشود و بحاجی حسنخان نوشتہ شدہ اوشان ہمراہ پوسٹ ماسٹر
صاحب داک خانہ انتظامی خواہند کرد تا بمجرد رسیدن خط بنزد اوشان برسد انشاء اللہ امید است
کہ درینصورت حرج در رسیدن خط نخواہد شد ::

اشتہار ضروری کتاب مفید عام

الحمد للہ کہ ہنگام ترقی علوم است اسباب فزایش فنون و علوم در این مرز و بوم است ہر طفل
دبستان علامہ زمان گشتہ و ایجد خوان مشہور زبان دان کہ سابق ازین حصہ اول کتاب مفید عام
دو لغت یعنی اردو و انگریزی مطبوع و مشتہر شدہ ہزاران شایقین ہر دو زبان را بی منت آموزگار
لطف زبان دانی بخشیدہ و بپایہ کمال رسانیدہ بود ہندیان در زبان انگریزی علم مہارت کامل

افراشتند واهل یورپ از لسان اردو حظ وافی برداشتند حالا سه حصه باقیه یعنی جلد دویم وجلد
سیوم وجلد چهارم آن در چهار زبان که عربی وفارسی وانگریزی واردو باشد تالیف شده حلیه
طبع میپوشد هر آئینه نفعش خواص وعوام را تمام وهر مبتدی ومنتهی را فایدهٔ تام خواهد بود واهل زمانه را
انچه بدان ضرورت افتد همگی دراین کتاب موجود است ودر افاده واستفاده مثلش در عالم مثال
مفقود اگر منبع علومش گوئی رواست واگر مخزن فنونش خوانی زیباست مزاولتش معلم را ایزد
علم وادب افزاید ومطالعه اش متعلم را بمدارج علماء مرتقی فرماید وشهرهٔ چار زبانش در شش جهت
کوس لمن الملک میزند اگر عمری در مطالعهٔ کتب صرف کنند اینقدر استعداد ومهارت هر فن
حاصل نیاید که بمطالعهٔ این کتاب در فرصتی قلیل روی نماید اگر زر خطیر ومال کثیر خرج نماید لیاقتی
وقابلیتی بدان مرتبه میسر نگردد که بصرف شش روپیه که قیمت این هر سه حصه باشد بحصول انجامد
ازانکه قلیل الالفاظ وکثیر المعانی است دریا در کوزهٔ آن ذخیرهٔ لاثانی است وازاین که قیمتش
ارزان وفوایدش فراوان است در نفع خلایق همچو بیقدری باران است شش هزار لغات
روزمره از هر چهار زبان در آن جمع شدند وحروف تهجی هر یکی از آنها وجملهٔ اقسام حروف انگریزی
وطریق صحت تلفظ هر زبان بزبان دیگر ازاین السنهٔ اربعه وطریق اشتقاق ودستور انشا درین
کتاب مرقوم است وروزمره هر گونه گفتگو بطور سوال وجواب در معاملات دنیاوی وطریق تحریر
کاغذ ضروری ومکاتیب وغیره وامثله وصرف ونحو هر چهار زبان وحساب وجغرافیه مع نامور
نقشه جات وتواریخ معتبره سلاطین روی زمین مع جمع تصاویر فرمانروایان انگلستان و
ایران وروس وغیرهم وماهیت زبانهای مذکوره واقسام نظم ونثر آنها ودیگر مضامین ضروری
که آمد وغیره مندرج کتاب هذا گردیده ونیز آن دقت ها که در حصهٔ اول مانده بود در اینها حل شدند

امید که شایقین بعد از وقوف بر اینهمه فواید بغایت و قلت قیمت همت بر خریدنش گمارند و غفلة
و تساهل روا ندارند همانا لعلپاره های نایاب اند که بقیمت خزف ریزه ها بدست می آیند و یا گهرهای ناب
و تاب اند که بی شبهه بارزش شبه می ارزند خریدارانش را باید که درخواستهای پیدا مع زر قیمة
در مطبع هذا ارسال فرمایند و به زودترین اوقات بی تعب محنت باعلی درجه فضیلت ترقی نمایند
اکثر درخواستهای رؤسا نزدم رسیده اند لیکن انتظار اینست که بعد از وصول صد درخواست
دیگر مع زر قیمت عجلت در انطباعش نموده ارسال خدمت شایقین خواهم نمود التماس بخدمت
مهتممان اخبار هر صاحب مهتمم اخبار اینکه این اشتهار را سه مرتبه از راه عنایت درج اخبار خود فرمایند
تا یک جلد کتاب هذا پیشکش خدمت ملازمان فرستاده آید العبد سید نصرت علی
مهتمم مطبع نصرت المطالع دهلی واقع فراش خانه ::

خبر عجیب از اخبار عالم

از اخبار انگریزی نقل کرده است که در ملک انگلستان یک شخصی مسمی ایچهه ایلائی هفتاد و پنج ساله
زنده و موجود است قبل از پیدایش این شخص پدرش اقرار کرده بود که اگر سه دختران متواتر از
کوچ من پیدا شوند پس تا زندگی خود گاهی با دختران خود گفتگو و هم کلامی نخواهم کرد از اتفاقات بجای
سه دختر یک بچه نخوانه اش تولد شد لیکن این عجیبه واقع شد که بچه مذکور از ابتدای طفولیت خود که آموخت
کلام و گفتگو یاد کرده است تا سی و پنج سال عمر خود سوای مادر و دو خواهر خورد خود با هیچکس کلام نکرد
چونکه پدرش فوت شد بعد از آن با هر کس در سخن گفتن شد حقیقت این امر بدون ذات حق که از عجایب
قدرت او بود بهیچ کس ظاهر نشد

اخبار عالم

از اخبار انگریزی معلوم گردید که در ملک جرمنی یک قسم کاغذ جهة نوشتن ساخته شده است که آنچه بذریعه روشنائی بر کاغذ مذکور نوشته شود بشستن تمام از کاغذ مزبور حک میشود و هیچگونه در وجود کاغذ نقصان واقع نمیشود و از ساختن این قسم کاغذ مطلب ساختن والا اینست که در مدرسه جات اطفال بر این قسم کاغذ مشق کرده بعد پوری شسته باشند

خبر انگلستان از بیان اخبار عالم

واضح گردید که کدخدائی پسر ولیعهد معظمه انگلستان که با دختر نیک اختر شهنشاه روس مقرر است بهشتم یا دهم جنوری سنه ۱۸۷۴ همه رسومات شادی بمقام وینتر پی لیس واقعه سیت پرس برگ دار السلطنت روس بظهور خواهند رسید و شاهزاده مذکور تا بجا آوری رسومات شادی بمحل ای بچ کایم پیلیس که نام یک محل است مقام پذیر خواهد بود ∴

خبر روم از بیان اخبار عالم

واضح گردید که به سبب تخفیف اخراجات سرکاری سلطنت روم نهایت معتبر کاریگران ساختن والای جهازها را بداون عوضانه خفیف موقوف فرمودند — از لیاقت و کارفهمی کاریگران مذکور از عرصه چندین در ساخت جهازهای کلان جنگی خیلی صنعتها بظهور رسیده بودند و افسران آن کاریگران که در شهر لندن آموخت کار کرده بودند آن اشخاصان لایق کار را نیز بصورت

نازیبا به ندادن انعام موقوف نمودند ::

خبر کابل

خدایا تو این شاه درویش دوست :: که آسایش خلق در ظل اوست :: دل و کشورش جمع و
معمور دار :: ز ملکش پراکنده کی دور دار :: بتاریخ ۲۷ ذی قعده سنه ۱۲۹۰ واضح گردید که
یک زن قوم هزاره نووارده دار السلطنه کابل روز بسبب افلاس گدائی خود کرده شب بباعث
ناواقفیت کدام جای مأمون نیافته در میدان شب باش شد که بقضای الهی چونکه درین سال کمال
شدت سرماست از باعث سردی زن مذکور هلاک گردید فردایش رپوٹ اطلاعی حسب الدستور
بحضور بندگان همایون جناب امیر صاحب ادام الله سلطنته کوتوال شهر کابل گذارش نمود از
استماع این رپوٹ مزاج امیر صاحب بهادر مکدر شده بوضع چشم کشی بکوتوال شهر ارشاد فرمودند
که از غفلت تو این زن فوت شد اگر بحالت رون و کشت خود این را دستیاب میکردی و در کدام
حمام یا گلخن نگه داشت وی میکردی هر آئینه این عاجزه مخلوق خدا به امداد لیاقت تو نجات می یافت
بعد بندگان امیر صاحب بهادر برای تکفین زن مذکور حکم فرموده همانوقت بکوتوال ارشاد فرمودند
که هر قدر مسافرخانه بدوش که صورت گدا و بینوائی دارند تلاش کرده حاضر حضور کنید چنانچه
کوتوال حسب الفرمان رفته جمیع گدایان شهر را حاضر حضور کرد همان ساعت حسب الحکم بندگان
والا بکل گدایان لباس زمستانی مثل پوستین وغیره از صندوقخانه سرکار عطا شد و بکوتوال حکم
شد که هر قدر گدایان خانه بدوش که در شهرند جهة همه ایشان ذمه واری تست که روز بامورات
کسب خود مشغول باشند و شب جهة ایشان در حمام ها جای داده باشید که از صدمه سردی در

امان باشند و اگر باری دیگر کدام مسافر بدین قسم هلاک شد معاوضه خون او از تو گرفته خواهد شد

— رای راقم الاخبار سبحان الله زهی طالع آن رعیت که این قسم پادشاه خیرخواه و رعیت پرور و عاجز نواز داشته باشند الحمد لله هزارها شکر در بارگاه الهی لایق ادا کردن است که الله تعالی قلب پادشاه وقت را این قسم بر پرورش رعایا و حفاظت عاجزان رحیم فرموده است

عجایبات قدرت الهی

بملاحظه مدروزنامچه کوتوالی خاص دار السلطنت کابل واضح گشت که شب گذشته بتاریخ ۳ ذیحجه مبارکه هنگام ۱۲ بجه شب یک سپاهی توپخانه بباعث نوبت پهره خود از لین بر آمده اراده رفتن خود کرد که بمقام پهره خود برسد در اثنای راه که فاصله تخمیناً هشتاد قدم راه بود چند سگان یله گرد صورت سپاهی مزبور را بسبب پوشیدن پوستین کلان صورت دیگر چیز تصور کرده بر او حمله نمودند هر قدر که سپاهی مسطور خود را به امداد عقل و دست و پا زدن خود صورت نجات می جست اما بباعث کثرت سگان نجات نیافته اکثر او مجروح شده از پا در افتاد در اثنای بیطاقتی سپاهی مذکور یک سگ گوش و دم بریده یله گرد بسیار جسیم و تن آور رسیده اولاً رخت سپاهی مزبور را بوئیده بعد از آن برای نجات سپاهی مسطور بمقابله سگان دیگر مستعد شد چنانچه بعد آن هر قدر که سگان مذکور بر سپاهی فوق حمله میکردند سگ گوش و دم بریده بقوت خود اوشان را دفع میکرد چنانچه در این اثنا رفیقان سپاهی مجروح رسیدند و سگان را دفع نموده سپاهی سابق الذکر را بجای خود بردند و سگ گوش و دم بریده بهمراهش نیز رفت علی الصباح سپاهی مذکور قدری بهوش آمده از واقعه نجات خود از دستبرد سگان درنده بمدد دهی سگ گوش و دم بریده اطلاع

یافت از رفیقان خود دریافت کرد که همان سگ گوش و دم بریده را بمن نشان بدهید بعد ملاحظه
سگ مذکور تعجب نموده اظهار ساخت که این سگ را گاهی من ندیده ام و نمی شناسم مگر دیروز من نان
میخوردم و این سگ آمد و ایستاده شد بدل خود تصور کردم که خالق بیچون مثلی که در حق من و کل
عالم انواست همین قسم در خلقت کل عالم این سگ هم داخلست و آن صفت رزاقی که جهت کل
عالم در فیضان است در حق همین سگ نیز جاری و ساری است پس مناسب که فرلخور همت خود
در این رزق موجوده باین چیزی امداد کنم که جمله عطیه رزاق مطلقست چنانچه قدری نان برایش
انداختم و خورد فقط — رای مهتمم غرض از تحریر مضمون فوق دو امر است اول آنکه وقوع
این رویداد از نوادرات بود از این جهت برای ملاحظه ناظرین اخبار درج صحیفه اخبار نموده شد دوم
آنکه وقوع اینواقعه فعل عبرت است خیال باید کرد که سپاهی مذکور که در دادن یک پارچه نان وجه الله
را به دل قایم کرده یک فعل حسنه کرد که نتیجه اش اول در این دنیا موجب نجات او شد و امید است
که در عقبا نیز چند در چند جزای نیک بدو داده خواهد شد — پس خیال باید کرد که در عوض این قدر
نیت که خالصاً لوجه الله بود چقدر فایده به سپاهی مسطور رسانید و اگر خلق الله هر کسب مشروعه
را مثل آهنگری یا نجاری یا خیاطی یا سپاهی گری یا امثال این باین نیت همیشه کسب کنند که
نجات دارین در اَطِیعُوا اللّٰهَ وَاَطِیعُوا الرَّسُولَ وَاُولِی الْاَمْرِ است پس این کسب را
باین نیت می آموزم که هر وقت اولی الامر وقت من با خصم خود در مقابله شود سر و مال و جان
خود را به اطاعت الله و رسول زیر قدوم اولی الامر خود فدا و نثار خواهم کرد چقدر حسنه حق تعالی
در دنیا و آخرت باوشان عوض خواهد بخشید پس اگرچه در تمام عمر اوشان این قسم واقعه باولی
الامر پیش نشود لیکن تمام عمر این اشخاص در عبادت گذشت و در بارگاه پروردگار بموجب حکم خاتم

النبیین صلی الله علیه وسلم مستحق جزای خیر در دارین شدند زیرا که فرموده آنحضرت دال است که
اِنَّمَا الْاَعْمَالُ بِالنِّیَّاتِ اما تفصیل این احکامات متعلق علما است و تاثیر این مواعظ موقوف
بر عمل خود واعظ است که تا واعظ عامل قول خدا و رسول نباشد مواعظ او در دل خلق الله موثر
نمیشود و حال آنکه قضات اینوقت رشوت را میراث پدری میدانند و واعظان اینوقت آنند که
قول خواجه حافظ شیرازی بر آن صادق که واعظان کاین جلوه در محراب و منبر می کنند
چون بخلوت میروند آن کار دیگر می کنند ؛

خبر روس

خبری که از سمرقند رسیده است درج ذیل میگردد حاکم روسی بشوره خان بند و بست قلعه و
وچاونی دارد مردم سمرقند که در ابتدا روسیان جمعی کثیر را از اوشان گرفته بطرف تشنیپر یا فرستاده
بودند الحال اوشان را از تشنیپر یا طلبانده در شوره خان از اوشان کلکاری میکنانند و
بآن قیدیان فهمایش نموده شد که بوقت اتمام کار قلعه وچاونی شوره خان و بشرط وفاداری
شما بار شما بجای خود فرستاده خواهید شد حاکم روسی متعینه شوره خان پیغام بجهة ترکمان
تکه فرستاده است که اگر شما مردم از راه زنی و غلام فروشی دست بردار گردیدید تا به یکمدت
از دست بردهایان رهائی خواهید یافت ورنه تیار باشید که بجهة مقابله شما می آییم مردم
ترکمان تکه پیغام فرستادند که نه در علاقه شما راه زنی خواهیم نمود و نه غلام ها را از علاقه شما
خواهیم برد سوداگران روسی هم در بخارا آمده دکان تجارت کشاده اند و بهمه مردم بخارا
و تجار معامله های خود بسیار محبت میکنند بلکه اکثر مبالغ را بمردم تجار بخارا بطور قرض داده اند

پادشاه بجهة چند یوم به بخارا آمده بود باز به طرف شهر سبز رفت ::

خبر لمغان علاقهٔ جلال آباد

کارسپانڈنٹ لمغان می نگارد که در این روزها عجیبه احوالی در لمغان در دیه مندراور دیدم که بتاریخ ۱۹ ذی القعده یکایک از دره مندراور شور و غوغائی برخواست مردم دیه هم بطرف آن آواز متوجه شده رفتند دیدند که تقریباً بیست هزار بلکه زیاده میمون ها از دره مندراور به جمعیة هراسان و شورکنان بطرف دریاب روانه اند بلکه بسیاری ها خود را به دریاب انداختند مردم دیه تفنگ ها گرفته بیرون آمدند و تقریباً دو سه هزار از آن حیوانات را از روی جهل خود بموجب قتل رسانیدند و باقی ها گریخته بطرف کوه رفتند کارسپانڈنٹ مذکور مینویسد که غالباً چنان معلوم میشود که این میمون ها از خوف خرسان گریخته اینطرف آمده باشند زیرا که در دره مندراور که کلان دره و جنگل است و طول وی تخمیناً پنجاه شصت کروه است و در آن دره هر قسم حیوان هم دست یاب میشود چنانچه بجهة معلوم نمودن این احوال مردم بطرف آن دره رفته اند تا دیده شود که سبب هراسان آواره شدن میمون ها چه بوده است ::

اخبار طلسم حیرت

از بیان اخبار طلسم حیرت واضح گردید که در ریاست دهولپور بوجه خورد سالی رئیس و بد انتظامی ریاست به تجویز گورمنٹ صاحب حکم تقرری ایجنسی شد یعنی میجر ڈینی صاحب که سابق بعهدهٔ انسپکٹر جنرل پولس ممالک مغربی و شمالی مامور بود حالا در همان ریاست اجنٹ مقرر شد

چنانچه میجر موصوف بی اختیار است پولیس خود به هوبرت صاحب حاکم چهاونی مقام اینه داد
بسیار اهل کاران دهولپور بباعث معزولی مهاراجه صاحب بهادر در اگره موجود اند
رای راقم الاخبار — آری سرکار انگریز بهادر نهایت خانواده پرور و رعیت نواز است
در ممالک هندوستان یا در هر جا که متصل سلطنت ایشان میباشد بسبب صغارت والی ملک
بکمال انصاف برای پرورش والی ملک صغیر السن و نفاهیت خلق الله بخوبی انتظام می کنند
چنانچه در ملک پنجاب بسبب صغارت مهاراجه دلیپ سنگه انتظام فرمودند لیکن بباعث جهالت
قوم سنگان این ریاست پنجاب بباد شد ::

خبر روس

خبری که از جانب سمرقند رسیده است بجهت ملاحظه ناظرین اخبار درج ذیل میگردد و دوان است
که در حدود سمرقند و تاشکند و جزخ که روسیان سرک را درست میکنند در حدود سمرقند بوقت
صفائی سرک یک تل نو که سابقا آنرا صاف و هموار نموده بودند درین روزها حکم افسر تاشکند رسید
که هر جائیکه در عین سرک تل یعنی تپه باشد که سابقا هموار نشده باشد الحال آنرا صاف و هموار نمایند
تا سرک درست گردد چنانچه موجب حکم بارکماستران متعینه درستی سرک تپه هائی که در سرک واقع
بودند بهمواری آن مصروف گردیدند از اتفاقات بابین راه سمرقند و تاشکند یک تپه بسیار کلان
واقع بود که سابقا صرف بطور سلامی سرک بر آن رفته بود و هموار شده بود الحال به بسیاری سعی
بسبب سختی زمین آن تپه را کندند یکایک یکدروازه کلان نمودار شد مزدوران فوراً خبر
نمودار شدن دروازه بحاکم بارکماستر متعینه سرک رساندند حاکم مذکور که اکنوف نام داشت فوراً

بمعه یک گارد سپاهیان روسیه آمده وآن دروازه را کشادند وخود اکنوف بمعه سه چهار
افسران فوجی روسیه باندرون آن عمارت تا فاصلهٔ دوصد قدم رفتند شب پره های بسیار
کلان از انجا پریده از راه دروازه برآمدند اکنوف هم زیاده تجسس آن مکان را موقوف برسیدن
حکم حاکم تاشکند نموده باز بدستور آن مکان را مقفل نموده پهره بر آن ایستاده کرد وخود چهتی
مفصل نوشته بنزد حاکم مقیم تاشکند ارسال نمود مردم آن حدود می گفتند که این جای مدفن خزانهٔ
افراسیاب پادشاه توران بوده اغلب یقین است که دفینه بسیار در آن خواهد بود مگر هنوز
احوال منکشف نگردیده حاکم تاشکند هم این خبر را به سنیت پیترزبرگ دار السلطنت روس فرستاده
هر وقتیکه جواب بحاکم تاشکند برسد از قرار حکم عمل خواهند کرد ::

حالات یورپ بذریعهٔ تار برقی

از اخبار نامه مفرح القلوب از خبر تار برقی مورخهٔ اول ماه جنوری سنه ۱۸۷۴ مرسلهٔ لندن چنین مستنبط گردید
که فی الحال خبریکه از طرف جزیره گولد کوست رسیده است اینست که فوج ظفر موج سرکار نصرت آثار
انگریزی برکنار دریای پیراه مقیم است و دیگر سپاه هم بکمک آن وارد انجا گردیده است جوانان
لشکر همه تندرست هستند و در ماه جنوری بطرف کوماسی جهة مقابله باغیان روانه خواهند شد
لندن ۴ جنوری — جناب شاهزادهٔ والاتبار ڈیوک اف ایڈنبرا که خبر روانگی اش بطرف سنیت
پیترزبرگ دار السلطنت روس سابق ازین تحریر یافته بود بخیر و عافیت رونق افروز منزل مقصود
گردید — از حالات موصوله کیپ کوست مورخهٔ ۱۶ ماه دسمبر معلوم شد که کپتان
گلوور رفتن خود بطرف دریای والتا ملتوی داشته با جمعیت سرگارنیت وولسلی شامل گردیده است

خبر بود که افواج کمکیه را از جهازات پائین نموده بتاریخ ۳ ماه جنوری روانه بطرف کوماسی خواهند شد — کپتان چارترس بداعی اجل لبیک گفته — پینانگ ۷ جنوری — از حالات معتبر موصوله آچین بوضوح پیوست که سپاه ڈچ متصل کراتن رسیده بودند و اراده داشتند که اگر آچینیان اطاعت ما را قبول نخواهند کرد پس بتاریخ ۳ ماه جنوری اتواب زنی بر شهر و قلعه کراتن آغاز داشته خواهد شد — خبر است که در سپاه ڈچ عارضه وبا و خارش استیلا یافته و بسیار مردم در آن مبتلا گردیده جان بحق تسلیم مینمایند —

لندن ۸ جنوری — از خبر تازه موصوله کیپ کوسٹ باستنباط رسید که لشکر ظفر پیکر سرکار انگریزی بر دریای پیراه جهة سهولیت عبور و مرور سپاه و سامان حرب و پیکار یک جسر بنا نموده است و الحال بخوبی از انجا عبور میتوانند کرد —

پینانگ ۱۱ جنوری — سپاه ڈچ بدوازده توپ و چهار غنباره بر شهر و قلعه کراتن گلوله باری آغاز و جاری داشته است و یقین که عنقریب بر انجا قابض خواهد شد — عارضه که سابق از این در سپاه ڈچ استیلا یافته بود الحال رو به تنزل نهاده جوانان لشکر همه صحیح و تندرست هستند ::

مصادره بر پدر بسبب زدن پسر

در اخبار نامه سند نیوز انگریزی که از اخبار نامجات انگلستان مدرک گشت که مجسٹریٹ شهر اوکهامٹن بر مسمی ریورنڈ تهامس را برٹش کشیش انجا باین سبب که او پسر خود را بتمام بیرحمی زده بود پنجاه روپیه مصادره نمود و هم برای آینده ضمانت یکهزار روپیه از او گرفت صورت این

احوال بالاجمال بدینمنوال است که زن کشیش مذکور که مادر اندر آن پسر است کاری بر او گفته بود
طفل مزبور بمقتضای مزاج طفلی که خاصهٔ این عمر است از کردن آن کار انکار ورزید زن برآشفته
تمام روز او را گرسنه داشت طفل مذکور که الحال بسن چهارده ساله گی میباشد تاب گرسنگی
نیاورده در همسایگی خود بخانهٔ شخصی معزز رفت و غذا را در آن جا صرف نمود چون بخانه آمد پدرش
بر او خشمگین شده هر دو دستهای او را محکم گرفت و زنش که مادر اندر آن پسر بود و یک نوکرش پشت
آن طفل را برهنه نموده چند ضربات تازیانهٔ اسب بر او وارد آوردند و جسم نازنینش را که مادر حقیقی
او با هزاران ناز و نعمت پرورده بود مجروح کردند ::

خبر روس

روسیان اراده دارند که بر کنار راست دریای هامون یک شهر آباد سازند و به اسم الگزندر به
پیتر وسک او را موسوم نمایند این شهر از خوارزم بر فاصلهٔ هشتاد ورستس و از بخارا بر مسافت دو صد
ورستس خواهد بود - یک ورستس مقابل سه هزار و پانصد فوت یعنی برابر دو ثلث یکمیل انگریزی
میباشد

هند و نصاری

نگارندهٔ اخبار نامه اوده کسلسیر رقم پردازست که در مدت بیست سال گذشته یک لک و هفتاد و هشت هزار
اهل هنود ساکن هند مذهب نصاری را قبول کرده اند پس چون بر این مدت ایام و تعداد هنود نظر میکنیم معلوم میشود
که جهة نصاری نمودن بیست کرور اهل هنود قریب بیست و دو هزار و چهار صد و شانزده سال ضرور است

اشتهار اخبار شمس النهار در مطبع مصطفائی باهتمام عبد العلی حلبی طبع پذیرفت